

JÄMSTÄLLDHETSMYNDIGHETENS REMISSVAR PÅ BETÄNKANDET RÄTT OCH LÄTT, SOU 2022:31

Jämställdhetsmyndigheten har anmodats att yttra sig över ovanstående betänkande. Jämställdhetsmyndighetens yttrande är avgränsat till i huvudsak de frågor som rör myndighetens verksamhetsområde.

Jämställdhetsmyndigheten lämnar följande synpunkter.

8.3 Nya situationer och tydligare rätt till tillfällig föräldrapenning

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker förslag 8.3 om nya ersättningsgrunder för tillfällig föräldrapenning. Förslaget förväntas underlätta livspusslet och den ekonomiska situationen för vissa föräldragrupper. Framför allt menar myndigheten att förslaget gynnar ensamstående föräldrar där kvinnor är i majoritet. Förslaget förväntas därmed kunna bidra till ekonomisk jämställdhet då obetald omsorg övergår till att täckas av föräldraförsäkringen.

8.6 Rätt till tillfällig föräldrapenning för fler än en förälder

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker förslag 8.6 om att fler än en förälder ska få rätt till tillfällig föräldrapenning. Förslaget ger ökade möjligheter för ett gemensamt ansvarstagande för barnets omsorgsbehov vilket kan förväntas bidra till en jämnare fördelning av det obetalda omsorgsarbetet.

8.12 Överlåtelse av rätt till tillfällig föräldrapenning

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker förslag 8.12 om att överlåta rätten för tillfällig föräldrapenning till annan försäkrad person. Förslaget förväntas bidra till att underlätta livspusslet för ensamstående föräldrar där kvinnor är i majoritet. På detta sätt kan förslaget förväntas bidra till ökad ekonomisk jämställdhet.

8.13 Tillfällig föräldrapenning när en förälder på grund av sjukdom inte kan vårda barnet

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker förslag 8.13 som möjliggör att en sjuk förälder kan överlåta rätten för tillfällig föräldrapenning till annan försäkrad person. Förslaget

förväntas bidra till att underlätta vardagen för ensamstående föräldrar där kvinnor är i majoritet. Jämställdhetsmyndigheten instämmer även i utredningens bedömning att inte ställa krav på föräldern att nyttja en annan socialförsäkring, så som sjukförsäkringen, eftersom detta skulle öka föräldrarnas administrativa börda i motsats till utredningens ambitioner.

8.15 Förutsättningar för ersättning för arbetslösa

Jämställdhetsmyndigheten tillstyrker förslag 8.15 om att arbetslösa som avstår arbetslöshetsersättning ska få rätt till försäkringen. Förslaget skulle troligtvis stimulera ett jämnare uttag av tillfällig föräldrapenning då fler män än kvinnor de senaste åren har varit mottagare av arbetslöshetsersättning.

10.1 Den tillfälliga föräldrapenningen – en förutsättning för ett jämställt arbetsliv och ett delat föräldraskap

Jämställdhetsmyndigheten delar utredningens bedömning att Försäkringskassan fortsatt bör ha som mål att verka för ett mer jämställt uttag inom försäkringen. Försäkringskassans informationsinsatser tycks dock ha begränsad effekt för ett mer jämställt uttag inom föräldraförsäkringen¹. Jämställdhetsmyndigheten menar därför att mer handfasta insatser bör utredas, som exempelvis en reservering av vissa dagar, för att uppnå ett jämställt uttag av tillfällig föräldrapenning.

10.3 Behov av att på sikt höja inkomsttaket för tillfällig föräldrapenning

Jämställdhetsmyndigheten delar utredningens bedömning om att inkomsttaket för tillfällig föräldraförsäkring bör höjas för att täcka inkomstbortfallet för fler personer. Som utredningen framhåller så skulle en höjning av inkomsttaket troligtvis påverka benägenheten för män, som i regel har högre inkomster än kvinnor, att använda ersättningen.

För Jämställdhetsmyndigheten

Lena Ag
Generaldirektör

Johan Kaluza
Utredare

¹ Jämställdhetsmyndigheten (2021:14). Håll i, håll ut och växla upp.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Lena Ag efter föredragning av Johan Kaluza och Malin Allert. I den slutliga handläggningen har enhetschef Annika Karlsson samt strategisk rådgivare Maria Skalin Alströmer och chefsjurist Anna Tingbäck deltagit.